

**Streszczenie rozprawy doktorskiej mgr. Sławomira Kownackiego: „Czynniki warunkujące poprawność ocen walk judo przez sędziów, zawodników i trenerów”,
przygotowanej pod kierunkiem dr. hab. Marcina Krawczyńskiego, prof. Uczelni,
na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Wychowania Fizycznego we
Wrocławiu**

Tematem niniejszej dysertacji jest problem czynników warunkujących poprawność ocen walk judo przez sędziów, trenerów i zawodników. W dotychczasowych badaniach skupiano się wyłącznie na sędziach jako osobach decydujących o wynikach walki judo. W pracy włączono do badań trenerów i zawodników, z tego względu, że ostateczne oceny sędziowskie są przedmiotem krytyki zarówno przez zawodników, trenerów jak i widzów oglądających zawody sportowe. Analizowano jak taką samą akcję judo oceniają sędziowie, trenerzy i zawodnicy i czy ma to związek z cechami osobowości i inteligencją oraz w jaki sposób badane grupy radzą sobie w sytuacji stresowej. Ogółem zbadano 90 osób, w tym 30 sędziów judo - 15 międzynarodowych i 15 związkowych, 30 trenerów i 30 zawodników czynnie trenujących judo. Procedura badawcza polegała na tym, że badani oglądali 60 akcji judo nagranych na wideo i dokonywali oceny każdej z nich. Do badań cech osobowości zastosowano Inwentarz Osobowości NEO-FFI, Paula T. Costy Jr i Roberta R. Mc Crae. Inteligencję badano testem inteligencji Ravena, a styl radzenia sobie w sytuacjach trudnych Kwestionariuszem Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych w polskiej adaptacji J. Strelau'a i innych.

Uzyskane wyniki badań wskazują, że sędziowie, w tym międzynarodowi, najlepiej ocenili akcje judo w porównaniu do trenerów i zawodników. Analiza cech osobowości badanych grup wykazała, że zarówno sędziowie, trenerzy i zawodnicy charakteryzują się wysokim poziomem sumienności oraz niskim neurotyzmu, co jest zjawiskiem charakterystycznym w sporcie. W sytuacjach stresowych badane grupy koncentrują się na stylu zadaniowym, a w mniejszym stopniu na stylu emocjonalnym i unikowym. Nie stwierdzono związku między poziomem

inteligencji, a oceną akcji judo, a wszystkie grupy mieściły się w przedziale 5-6 stena, co oznacza, że jest to wynik przeciętny. Na podstawie badań wysunięto wnioski:

- sędziowie ogólnie a międzynarodowi najlepiej oceniają akcje judo.
- charakterystycznym stylem radzenia sobie ze stresem był styl zadaniowy
- nie stwierdzono związku inteligencji z oceną akcji judo.
- zaleca się intensyfikację szkoleń z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych

EJU i IJF

W celu doskonalenia kwalifikacji sędziowskich, trenerskich i zawodniczych proponuje się wprowadzić Test Kompetencji, który obejmował by znajomość Przepisów Walki, Regulaminu Sędziowskiego i Sportowego oraz analizę akcji judo na podstawie zapisu wideo, co w przyszłości powinno wpłynąć na jednolitą obiektywną oceną akcji judo.

Stanisław Kowalski

Wrocław dnia 16.02.2022r.